

1109 7677

UNIV
DE
BIOSIT
ESIMAL

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI A V U I

DISSABTE
17 D'AGOST
DE 2002
N. 24

Eth castèth de Les serà un musèu tematic dera epòca medievau Eth consistòri treirà a licitacion es òbres de reconstruccion dera tor e dera murralha

Çò que se preten, segontes Medan, ei eth bastiment d'un musèu tematic ambientat enes sègles XIII e XIV, quan eth castèth ère abitat. S'an trapat documents que raonden eth huec d'aguest lòc emblematic en sègle XV e d'alavetz ença que non a tornat a èster abitat.

Se vò hèr un musèu ambientat en sègle XIV, quan eth castèth ère abitat

Era metuda en fonccionament d'aguest projècte permetrà visitar es descurbiments hèti dejà quauque temps enlà. Ça'm par, eth de mès valor ei un canon de bronze qu'an datat deth sègle XIII. Sage d'ua arma d'uns vint-e-cinc quilòs de pes que se tiege entà disparar des des hièstres des tors de defensa o lòcs semblanti, pr'amor que se podie botjar per interior deth castèth sense dificultat.

Netejaran er entorn deth Castèth de Les en terçon de Quatre Lòcs

Redaccion
QUATE LòCS

Era pròplèu tardor gesserà a licitacion era prumèra fasa des òbres de reconstruccion e condicionament deth castèth de Les segontes informe er alcalde dera poblacion Emilio Medan. Era inversion prevista ei d'uns 162.000 èuros, finançadi peth Ministèri de Cultura deth Govèrn centrau e emmarcat laguens der 1% culturau que se destine a òbres publicques.

Explique Medan, que bèth temps a, s'engeguèc eth projècte d'apraiar eth Castèth, "er acòrd ven d'un convèni qu'auie er Ajuntament de Les tamb eth Ministèri de Foment hè dejà quauqui ans e s'a anat

adaptant eth projècte as naues normatives de seguretat des edificis antics e museïstics a mesura qu'aguestes cambiauven." Eth projècte que ges a licitacion ei era prumèra fasa dera òbra e contemple era reconstruccion

dera tor tamb eth bastiment d'un aute pis (era existència deth quau ei documentada) e des estances interiores e, er assolidatge d'ua part dera murralha que s'a maumetut tamb eth pas deth temps.

Aguesta setmana en
AUÉ

Presenten de forma oficiau era fabrica de Lan de Vielha

Expedicion de cooperacion tàs campaments saharians

Presentacion oficial dera fabrica dera Lan deth Cap dera Vila

Es utisi e maquinas, includida ua der an 1820, son es madeishi que s'emplegauen enquia miei sègle XX

Redaccion
VIELHA

Era fabrica dera Lan deth Cap dera Vila, plaçada en Vielha, s'a presentat aguesta setmana un còp apraiada e premanida entà èster un musèu. Eth bastiment, deth sègle XIX, siguec declarat "ben culturau d'interès locau" peth

S'a arturat era evolucion deth temps enes ans seishanta

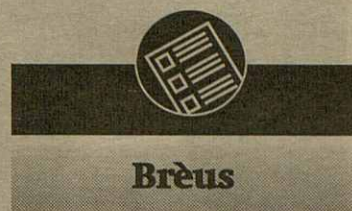
Conselh Generau d'Aran est'an passat e, pòc dempús, s'inièc era actuacion entà convertir-lo en un musèu. Era fabrica demorèc en foncionament enquias ans setanta, en tot èster eth mejan de vida dera familia Portolés. N'èren es propietaris e que tanben la regentauen. Explique Jose Maria Boya, director deth projècte, que "s'an restaurat es elements en tot arturar era sua evolucion enes ans seishanta. Plan per açò auem conservat causes com es lums, es interruptors, eca." S'a rehèt eth perbocat des parets en tot seguir

aguest modèl. Ena planta baisha s'a deishat un cornèr, coma se siguec de pèira vista, entà rebrembar e poder explicar as visitaires es aiguats deth trenta sèt e deth seishanta tres. Tota era adequacion deth bastiment que seguís eth madeish patron, sage d'ua casa hèta naua mès coma se siguec vielha. Es maishines son es originaus e son

plaçades atau e coma ère era fabrica, en tot seguir er orde de produccion. Ath temps que se dan es explicacions se pòden veir uns audiovisuaus projectadi sus es parets a on se mòstre eth foncionament des maquinas. Eth projècte a auut un còst totau de 180.300 èuros, finançadi entre eth FEDER e Politica Territorial.

Era fabrica de Lan ei en Cap dera Vila de Vielha

Brèus

Es trabalhs dera Mòla de Salardú s'an adjudicat a ua empresa especializada

■ Er Ajuntament de Naut Aran a adjudicat es trabalhs de condicionament dera Mòla de Salardú ara empresa "Historia Viva" especializada ena adequacion de bastisses entath sòn foncionament coma musèus. Eth shantièr s'a avalorat en uns 78.000 èuros e ei previst que comence eth pròplèu mes de seteme. Segontes er alcalde de Naut Aran, Victor Leon, s'auràn d'aquerir quauques pèces qu'ara manquen entà que foncione era maquinària que botjaue era mòla. Tamb aguesta finalitat, s'amien a tèrme gestions tamb un molin de Teruel de carateristiques semblantes ath de Salardú.

S'apraiarà era pista dera Val de Ruda

■ Era pista dera Val de Ruda receberà era inversion de 60.000 èuros per part deth Departament de Parques Nacionales entath condicionament e mantenement des melhores hètes en ans anteriors. Era inversion realizada per Parques Nacionales en Naut Aran arrenh tamb aguest darrèr pressupòst es 240.000 èuros enes darrèrs 5 ans.

Se cree ua junta de compensacion entara còta 1.700

■ Era còta 1.700 de Vaquèira compdarà damb ua junta de compensacion que serà era encargada dera gestion dera urbanizacion. Ena junta i aurà un representant der Ajuntament que serà er encargat de hèr eth seguiment deth compliment des normes aplicables.

Agenda

EXPOSICIONS

Arties

■ "Es uelhs d'Aran". Exposicion damb un centenat de fotografies e ua braca istòria des personatges retratadi. Enquith 15 de seteme ena glèisa de Sant Joan, en orari de maitin e tarde.

Vielha

■ Modart. Exposicion d'art en "La Caixa de Catalunya". Trabalhs realizats tamb pintura acrilica, collage e escultures de hèr. De 17,00 a 21,00 ores.

INSCRIPCIONS

■ VI Corsa e Caminada des Pòbles, e III Corsa Juvenil.

Inscripcions enquiar 1 de seteme enes telefons 606 113 548 e 973 642 469

HESTES

Vielha

■ Dissabte 17. Mercat nocturn.

Les

■ Dissabte 17. Dances araneses damb era Còlha Sta. Maria de Mijaran. Tàs 22,00 ores.

Bossòst

■ Dimenge 18. Mercat nocturn.

Servicis

CONSELH GENERALU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITALU VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUEIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 00 10
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

AUÉ

EDITE: PREMSA CATALANA S.A.
ELABORACIÓN: GRUPCAT
publicitat@grupcat.com

AVUI

GRUPCAT

ARTIES E GAROS

Òbren era depuradora de Naut Aran

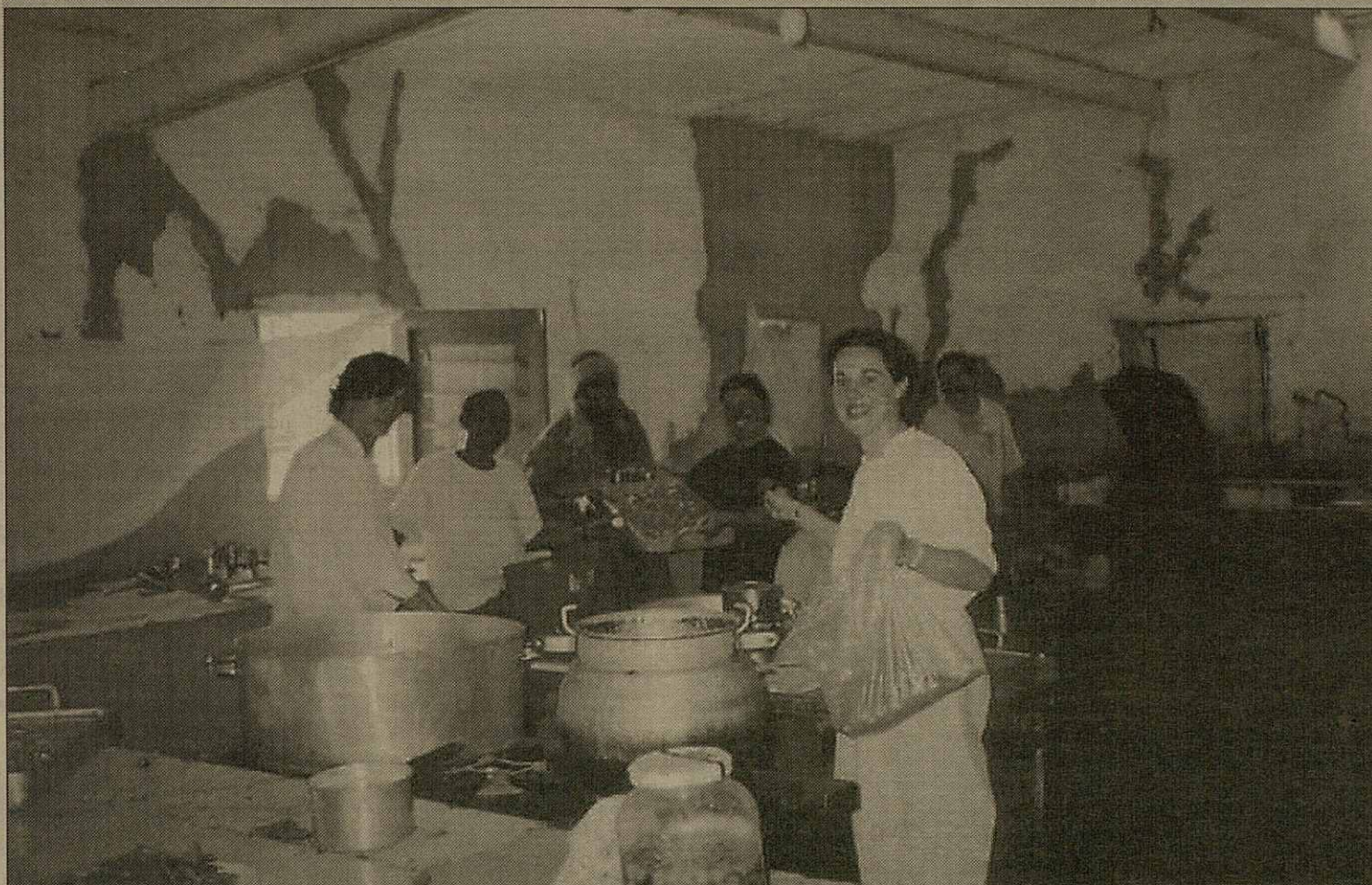
Redaccion
ARTIES

De dempús hè quauqui dies, comencèren a obrar era naua depuradora d'aigües residuaus de Naut Aran. Era infraestructura depenenta dera Agència Catalana dera Aigua, deth Departament de Miei Ambient dera Generalitat de Catalonha, ei plaçada en terçon d'Arties e Garòs, entre aguestes dues poblacions, en ua endret d'uns 10.000 mètres quarrats.

Ei plaçada entre Arties e Garòs, ath cant dera C-28

Era naua depuradora sanejarà era aigua residua de tot eth Naut Aran tà que torne a córrer neta per arriu Garona. Segontes era Conselheria de Miei Ambient ei pensada entà depurar es aigües residuaus produsides per ua poblacion de, naut o baish, 11.000 persones; en tot auer en compde eth creishement que pòden auer es pòbles deth municipi, incluides es urbanizacions de Vaquèira, que se tròben ath cap deth parçan. Era construccion dera naua depuradora, començada hè quauqui dies, completarà eth hilat dera Val d'Aran, pr'amor qu'aguesta ère era planta que demoraue per bastir en Garona.

CASTIÈRO

Eth campament de Raboni siguec centre des actuacions umanitàries.

Codinèrs aranesi ensenhen tecnica culinària a ua trentia de saharians

Eth mes que ven, era seccion Val d'Aran der ACAPS montarà ua cramba frigorifica en un campament

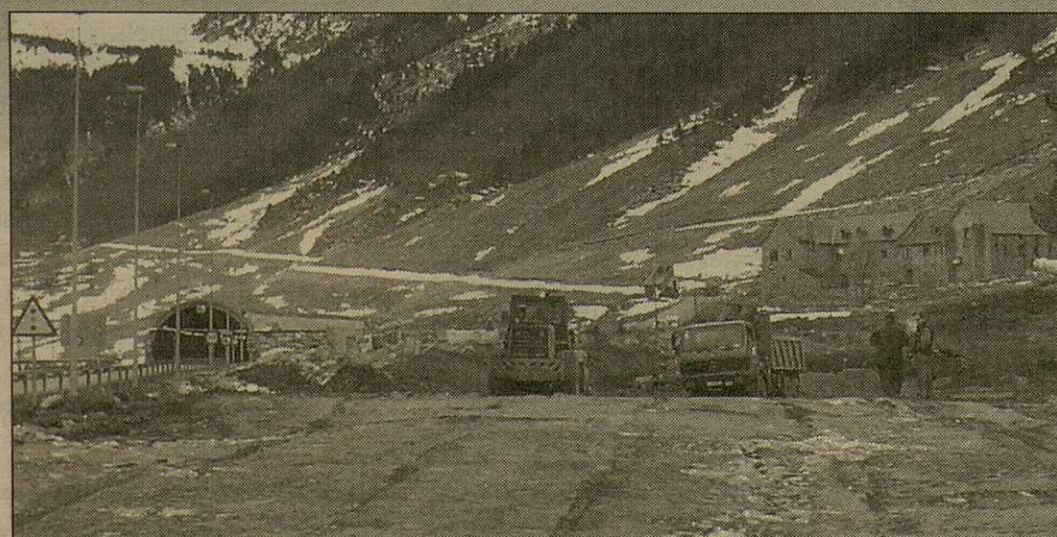
Redaccion
VIELHA

Eth passat mes de juliòl, era seccion Val d'Aran der ACAPS (Associacion Catalana d'Amics deth Pòble Saharian) viatgèc entath Sahara en mission umanitària en tot organizar aqui desparières activitats de cooperacion. Participèren ena expedicion tres codinèrs aranesi en tot respòner

ara demana dera RASD (Republica Araba Sahariana Democratica) entà amiar a tèrme un cors d'aprofitament e reciclatge de minjar tamb materiaus autoctòns (minjar que se pogue trobar tamb facilitat en desèrt e enes campaments). Tath cors, que durèc quinze dies, i assistiren ua trentia de codinèrs professionaus que desvolopen eth sòn trabalh enes campaments deth desèrt. Er

ensenhament consistie en practiques d'elaboracion peth maitin e classes teoriques e preparacion auançada pes tardes. Era estança dera equipa formadora coincidic tamb un sopar oficiau ath quau i assistiren eth president deth Govern Saharian, ua delegacion dera ONU e representants de diferenti païsi europèus. Ua auta actuacion dera caravana siguec er autrejament d'ua cramba

frigorifica de granes dimensions que sauen en Raboni, un campament deth Ministèri de cooperacion saharian. Tath mes de seteme ei prevista ua expedicion entà installar aguesta cramba de heired ath temps que se formarà personau que la pogue mantier en bon estat. En viatge de juliòl i participèren tanben quate tecnicos en heired que realizèren diuèrses reparacions en campament.

Es parcatges de camions deth tunèl de Vielha seràn acabadi entara pròpleu tardor. Autant es trabalhs que se realizen ena boca Nòrd, coma es dera boca Sud, seguissen es placi previsti e, plan lèu, seràn prèsti entà engodronar e senhalizar, en tot deishar-les atau a punt entath sòn usatge.

CASTIÈRO

III Mòstra gastronomica dera codina aranesa en seteme

Redaccion
Vielha

Torisme Val d'Aran e eth Grèmi d'Otelaria dera Val d'Aran organizen, per tresau an consecuti, era Mòstra gastronomica dera codina aranesa que se desvoloparà totes es dimenjades, deth tretze de seteme enquiath sies d'octobre. Pendent era Mòstra, dètz-e-ueit restaurants dera Val d'Aran

aufiràn menús especiaus entà dar a conèisher era codina aranesa. Pr'amor de facilitar era assistència tara Mòstra gastronomica s'an premanit paquets toristics qu'includissen dues nets d'otèl e dus dinars o sopars en bèth restaurant des participaires en aguesta Mòstra. Es visitaires poderàn escuèlher entre onze otèls de desparières categories. Eth hiu conductor dera mòstra serà eth lit.

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Salau

Eth passat dimenge, dia quate, se celebrèc era catorze edicion dera pujada tath Pòrt de Salau. Ei ua trobada entre occitans e catalans qu'organize de forma fôrça competenta er occitanista Xavier Bada, president dera "Associacion Internacionau Tunèl de Salau". Reivindique era construccion d'un tunèl que comuniquè eth Palhars e era Val d'Aran damb era Arièja. Hè quauqui ans, èra en contra dera construccion d'aguesta via. Es occitans (lièger francesi) dera Arièja e es palharsesi i èren d'acòrd pr'amor que preveiguen un moviment economic important ath torn d'aguest tunèl. Pensaua, de forma conservacionista, qu'un excès de vies de comunicacion convertirie aguest país en un lòc de pas e mos perjudicarie. Ei evident que cau guardar es causes, tanben, en un sens global e que cau entèner qu'era comunicacion non ei sonque entre palharsesi e ariegencs senon entre Barcelona, Lhèida, Sant Giron, Tolosa, París,... Ei a dèder, qu'es besonhs exteriors, coma passe tot soent, mos supèren. Ara que sò cèrtament espantat peth nombre de camions que passen pera Val d'Aran, çò que pòt èster devastador ena dejà desequilibrada situacion deth territòri aranès. E, plan per açò, que creigui qu'en benefici d'ua melhor comunicacion europèa cau diversificar es possibilitats de superar es montanhes e bastir fôrça mès tunèls (damb prevencions ecologiquas) ath long de toti es Pirenèus e esvitar era concentracion en un solet punt. Ara, en benefici dera identitat aranesa e occitana, me semble aconselhable eth bastiment deth tunèl. E ara, es ariegencs dubten dera eficàcia deth tunèl, diden que non vòlen es camions. Er an que ven serè en Salau, pera amassada occitanocatalana e peth tunèl.

Jaime hè a lúder es causes que s'auien tornat lèges

AUF

Jaime Sánchez, un mestierau-artista des objèctes

Redaccion
Vielha (Castièro)

Ua grana part des cases araneses e des sòns auviatges an objèctes vielhs qu'an demorat desbrembats en humarau, en palhèr o en un cornèr, e aqui demoren eth coladís dera vida enquia que quauquarrès les retrape.

Jaime des de Corneta -tanben coneishut coma Jaime dera "Renò"- s'a especializat, en aguesti darrèrs ans, ena restauracion d'aguesti objèctes que semblauen inutilizables. Semble èster que dejà descurbic eth sòn gòr per art quan ère petit. Ditz "qu'auiem de mèstre a Federico e mos hège a pintar fôrça. Eth tanben pintaue quadres". Entre eth mèstre e sa pair, que tanben diboishau e pintaue fôrça ben, auec era oportunitat d'aprèner.

De prumèr, se dediquèc as quadres de flors seques. N'a per tota era casa, toti desparièrs, enquia n'a un de tridimensional "que represente es quate sasons". E

Jaime a pintat e apraiat un bèth cantier de causes: marmites, leres, lhets, taules, galins, cunhères, esclòps,...

ath delà, encara saue un pilèr de flors e huelhes ath laguens d'un classader restaurat per eth madeish.

De dempús sies o sèt ans que s'a lançat a restaurar mòbles antics o a ornar-les entà

que siguen elements decoratius. Ditz que "n'i a que les vòlen tintats, d'auit decorats, o sonque apraiats. Cadun me ditz çò que vò e jo ac hèsqui". A confeccionat un catalòg tanb es trabalhs realizadi que son plan nombrosi. Explique eth procès coma se siguesse era causa mès aisida deth mon: "Ara pèça de husta se li aucis era quèra, se laue tanb sòsa o tanb decapant, depen. Dempús lo polisqui entà trèir-li era borra dera sòsa. Li hèsqui un tractament anti-quèra e ac deishi posar un parelh de dies. Un còp premanit, se li da eth color que convengue e se vernisse o s'encere. Dempús se i pinte eth motiu decoratiu tanb pintures de latex". Entad açò, Jaime, barrege es sèt colors der arcolan e, çam par, que trape es tonalitats que li cau. Eth magasèm de causes pendentes d'acabar l'a ena bòrda e son tan diuèrses com vos pogatz imaginar.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

